

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Με το υπ' αριθμ. Πρωτ. 2500/22-2-2019 έγγραφο της Δ.Ε.Υ.Α προς την Ε.Δ.Ε.Υ.Α ετέθησαν προς γνωμοδότηση τα εξής ερωτήματα:

A) Ελέγχθη ότι για τους προσληφθέντες ως οδηγοί εργαζόμενους, έχουν υποχρέωση και με δικά τους έξοδα να μεριμνήσουν για την έκδοση Π.Ε.Ι., απαραίτητα, ενώ για τους εργαζόμενους με παράλληλα καθήκοντα όχι. Ισχύει;

B) Υπάρχει διαφορά στους εργαζόμενους οδηγούς και στους εργαζόμενους οδηγούς με παράλληλα καθήκοντα εντός του 8/ώρου και τα οποία απεδέχθησαν όταν τους ανατέθηκαν; Δεν οφείλουν όλοι να έχουν με δική τους υποχρέωση το Π.Ε.Ι.;

Γ) Μήπως υπάρχει και η περίπτωση να εξαιρούμεθα ως Επιχειρήσεις Ν.Π.Ι.Δ., με φορτηγά Φ.Ι.Χ., μεταφέροντας μόνο προς ίδια χρήση υλικά κ.λπ.;

A) Βάσει του άρθρου 2 του π.δ. 74/2008 με σκοπό την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2003/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προβλέπεται η υποχρεωτική απόκτηση του Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) από όλους τους επαγγελματίες οδηγούς, οι οποίοι είναι κάτοχοι των αδειών οδήγησης των κατηγοριών Γ1, Γ1+E, Γ, Γ+E και Δ1, Δ1+E, Δ, Δ+E.

Πρόκειται, δηλαδή, για το Π.Ε.Ι. μεταφοράς εμπορευμάτων και το Π.Ε.Ι. μεταφοράς επιβατών αντίστοιχα. (««Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Ικανότητας (ΠΕΙ)»: Είναι αυτό το οποίο πιστοποιεί ότι ο συγκεκριμένος οδηγός έχει την απαιτούμενη αρχική επιμόρφωση ή περιοδική κατάρτιση, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο διάταγμα αυτό και επομένως επιτρέπεται να οδηγεί συγκεκριμένης ή συγκεκριμένων κατηγοριών ή υποκατηγοριών οδικά οχήματα μεταφοράς επιβατών ή εμπορευμάτων, εφόσον κατέχει και ισχύουσα άδεια οδήγησης της συγκεκριμένης ή των συγκεκριμένων κατηγοριών ή υποκατηγοριών. Τα ΠΕΙ διακρίνονται σε ΠΕΙ μεταφοράς επιβατών και σε ΠΕΙ μεταφοράς εμπορευμάτων. Τα ΠΕΙ μεταφοράς επιβατών αναφέρονται στις υποκατηγορίες και κατηγορίες οχημάτων Δ1, Δ1+Ε, Δ, Δ+Ε όπως αυτές ορίζονται στο π.δ. υπ' αριθμ. 19/1995 «Προσαρμογή της νομοθεσίας προς την οδηγία 91/439/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουλίου 1991, για την άδεια οδήγησης»(ΦΕΚ Α' 15/31.1.1995), όπως ισχύει. Τα ΠΕΙ μεταφοράς εμπορευμάτων αναφέρονται στις υποκατηγορίες και κατηγορίες οχημάτων Γ1, Γ1+Ε, Γ, Γ+Ε, όπως αυτές στο π.δ. υπ' αριθμ. 19/1995 «Προσαρμογή της νομοθεσίας προς την οδηγία 91/439/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουλίου 1991, για την άδεια οδήγησης» (ΦΕΚ Α' 15/31.1.1995), όπως ισχύει. Προκειμένου ο συγκεκριμένος οδηγός να αποδείξει ότι είναι κάτοχος ΠΕΙ, απαιτείται να κατέχει ισχύον Δελτίο Επιμόρφωσης Οδηγού, το οποίο να είναι σύμφωνο με το Παράρτημα ΙΙ του διατάγματος αυτού ή, επί του εντύπου της άδειας οδήγησης και δίπλα σε μια ή περισσότερες εκ των υποκατηγοριών ή κατηγοριών Γ1,Δ1, Γ1+Ε, Δ1+Ε, Γ, Δ, Γ+Ε, Δ+Ε, τις οποίες κατέχει, να είναι καταχωρημένος ο

κοινοτικός κωδικός αριθμός «95». Εξαιρείται η περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του διατάγματος αυτού.»)

Εύλογα προκύπτει το συμπέρασμα ότι το Π.Ε.Ι. είναι έγγραφο, χωρίς την απόκτηση του οποίου δεν δύναται να ασκηθεί το επάγγελμα του «επαγγελματία οδηγού» μεταφοράς εμπορευμάτων ή επιβατών. Καθίσταται σαφές, λοιπόν, ότι οι προσληφθέντες ως οδηγοί εργαζόμενοι είναι υποχρεωμένοι να κατέχουν το πιστοποιητικό της ιδιότητάς τους έγγραφο, ειδάλλως οφείλουν να μεριμνήσουν για την απόκτησή του με ίδια οικονομική επιβάρυνση αφού η κατοχή του αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ενάσκηση του επαγγέλματός τους και όχι αξιώνοντας την απόκτησή του με οικονομική επιβάρυνση του Ν.Π.Ι.Δ., της Δ.Ε.Υ.Α.

Σε αντιδιαστολή με την απαίτηση των προσληφθέντων εργαζομένων αποκλειστικά ως οδηγών από το Ν.Π.Ι.Δ. της Δ.Ε.Υ.Α. βρίσκεται η απαίτηση των εργαζομένων με παράλληλα καθήκοντα. Όπως ρητώς ορίζεται στο άρθρο 78 παρ. 2 του Ο.Ε.Υ της Δ.Ε.Υ.Α. (ΦΕΚ Β' 420/06.04.2006) «είναι δυνατή η ανάθεση καθηκόντων περισσότερων της μίας των ενοτήτων του Ο.Ε.Υ. σε εργαζόμενο της Δ.Ε.Υ.Α.». **Κατά διασταλτική ερμηνεία της παραγράφου αυτής τεκμαίρεται ότι η ανάθεση παράλληλων καθηκόντων από το τη Δ.Ε.Υ.Α. εντάσσεται στα πλαίσια εξαιρετικής ανάγκης του νομικού προσώπου να καλύψει οργανικές θέσεις εργασίας, καθώς το προσωπικό που στελεχώνει το Ν.Π.Ι.Δ. είναι ανεπαρκές. Συνεπώς, εφόσον η ανάθεση παράλληλων καθηκόντων σε ήδη εργαζομένους της Δ.Ε.Υ.Α. γίνεται με σκοπό τη διατήρηση της εύρυθμης λειτουργίας του Ν.Π.Ι.Δ., θα ήταν ασύμφορη**

και επιζήμια η οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση των ήδη εργαζομένων. Για το λόγο αυτό και προς αποτροπή της βλαπτικής μεταβολής των όρων εργασίας των εργαζομένων το Ν.Π.Ι.Δ. της Δ.Ε.Υ.Α. οφείλει να επιβαρυνθεί οικονομικά, ώστε οι ήδη εργαζόμενοι υπάλληλοι να αποκτήσουν το απαιτούμενο πιστοποιητικό, χωρίς την κατοχή του οποίου δεν δύνανται να ασκήσουν νομίμως το επάγγελμα του «επαγγελματία οδηγού» παράλληλα με την κύρια επαγγελματική τους απασχόληση εντός των ορίων της Δ.Ε.Υ.Α.

Β) Στο σημείο αυτό αξίζει να επισημανθεί ότι η θεμελιώδης αρχή του εργατικού δικαίου και ειδικότερα της ίσης μεταχείρισης των εργαζομένων υποχωρεί έναντι του κινδύνου της βλαπτικής μεταβολής των όρων εργασίας των ήδη απασχολούμενων από το Ν.Π.Ι.Δ. εργαζομένων που εγκυμονεί η ίδια οικονομική επιβάρυνση για την έκδοση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.). Όπως προαναφέρθηκε, η κατοχή Π.Ε.Ι. είναι απαραίτητο συστατικό στοιχείο για την ενάσκηση του επαγγέλματος του «επαγγελματία οδηγού μεταφοράς εμπορευμάτων ή επιβατών». Ακολούθως για τους μεν επαγγελματίες οδηγούς είναι απαραίτητη η απόκτηση του Π.Ε.Ι. σε προγενέστερο στάδιο, για τους δε εργαζομένους οι οποίοι καλούνται στα πλαίσια της κατάστασης ανάγκης για παράλληλη με την κύρια επαγγελματική τους δραστηριότητα άσκηση καθηκόντων εξαιτίας της ανεπάρκειας του προσωπικού, είναι υποχρέωση του Ν.Π.Ι.Δ. να προβεί στην απαιτούμενη οικονομική συνεισφορά των εργαζομένων προς απόκτηση του Π.Ε.Ι.

Επομένως η βλαπτική μεταβολή που μπορεί να προκληθεί στους εργασιακούς όρους των εργαζομένων με την απομείωση της παρουσίας έκαστου του επιβαρυνόμενου με την απόκτηση του πιστοποιητικού αυτού, συνιστά καταστρατήγηση βασικού εργασιακού δικαιώματος. Για να μην υποστούν βλαπτική μεταβολή οι εργασιακοί όροι αυτών που βαρύνονται με την παράλληλη ενάσκηση καθηκόντων θα πρέπει το Ν.Π.Ι.Δ. της Δ.Ε.Υ.Α. να μεριμνήσει με δικά του έξοδα για την επιμόρφωση των εργαζομένων του και για την έκδοση του Π.Ε.Ι.

Γ) Στο άρθρο 3 παρ. 3 του π.δ. 74/2008 (ΦΕΚ Α 112/2008) περί πεδίου εφαρμογής ορίζεται ότι: «Οι οδηγοί των παρακάτω κατηγοριών οχημάτων εξαιρούνται της υποχρέωσης να κατέχουν ΠΕΙ: α. Οχημάτων, των οποίων, η μέγιστη επιτρεπόμενη ταχύτητα δεν υπερβαίνει τα 45 km/h. β. Οχημάτων, τα οποία ανήκουν στις Ένοπλες Δυνάμεις και τα Σώματα Ασφαλείας (Αστυνομία, Πυροσβεστικό Σώμα, Λιμενικό Σώμα), καθώς και οχημάτων τα οποία δεν ανήκουν στις Υπηρεσίες αυτές, χρησιμοποιούνται όμως απ αυτές με οποιοδήποτε καθεστώς γ. Οχημάτων, τα οποία εξυπηρετούν τις ανάγκες της Πολιτικής Άμυνας της Χώρας ή της Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτων Αναγκών (Π.Σ.Ε.Α.). δ. Οχημάτων, τα οποία υποβάλλονται σε δοκιμές επί της οδού, για λόγους τεχνικής βελτίωσης, επισκευής ή συντήρησης και νέων ή μεταποιημένων ή διασκευασμένων οχημάτων, τα οποία δεν έχουν ακόμη τεθεί σε κυκλοφορία. ε. Οχημάτων, τα οποία χρησιμοποιούνται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης ή για εργασίες διάσωσης. στ. Οχημάτων, τα οποία χρησιμοποιούνται για μαθήματα οδήγησης αυτοκινήτων, με σκοπό την απόκτηση άδειας οδήγησης ή ΠΕΙ (όπως

προβλέπεται στο διάταγμα αυτό). ζ. Οχημάτων, τα οποία χρησιμοποιούνται για ιδιωτικούς σκοπούς, οι οποίοι δεν θεωρούνται εμπορικές μεταφορές επιβατών ή εμπορευμάτων. η. Οχημάτων, τα οποία μεταφέρουν υλικά ή εξοπλισμό, ο οποίος πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την άσκηση του επαγγέλματος του οδηγού τους, υπό την προϋπόθεση ότι, η οδήγηση των οχημάτων αυτών δεν αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του οδηγού.»

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω η περίπτωση σας, κατά τη γνώμη μου, δεν μπορεί να υπαχθεί σε καμία από τις εξαιρέσεις που απαριθμούνται στο νόμο. Συνακόλουθα η Δ.Ε.Υ.Α. ως Ν.Π.Ι.Δ. δεν μπορεί να εξαιρεθεί από τις διατάξεις του άρθρου 3 του π.δ. 74/2008 και όλοι οι επαγγελματίες οδηγοί οφείλουν να έχουν στην κατοχή τους το Π.Ε.Ι. για τη νόμιμη ενάσκηση των καθηκόντων τους.

Η μη συμμόρφωση προς την Κοινοτική Οδηγία που ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με το π.δ. 74/2008 περί υποχρεωτικής κατοχής Π.Ε.Ι. από επαγγελματίες οδηγούς επισύρει τις οριζόμενες στο άρθρο 11 του προεδρικού διατάγματος κυρώσεις και είναι οι ακόλουθες: «1. Οδηγός που: α. οδηγεί χωρίς να είναι κάτοχος του κατάλληλου Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας, όπου αυτό απαιτείται, β. οδηγεί με Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Ικανότητας που έχει λήξει, γ. κατέχει ή κάνει χρήση πλαστού ή παραποιημένου Δελτίου Επιμόρφωσης Οδηγού ή άδειας οδήγησης, στην οποία έχει καταχωρηθεί, με μη νόμιμο τρόπο, ο κοινοτικός κωδικός αριθμός «95» ή πλαστής ή παραποιημένης βεβαίωσης της παρ. 4, του άρθρου 8, του διατάγματος αυτού, τιμωρείται με τις ποινές των άρθρων 94, 95, 98 του

ν. 2696/1999 (ΦΕΚ 57/Α΄) «Κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας» όπως ισχύει, αντιστοίχως. 2. Αυτός που καταλαμβάνεται να κατέχει ή να κάνει χρήση πλαστής, ή παραποιημένης ή με ψευδές περιεχόμενο, βεβαίωσης της παραγράφου 5 του άρθρου 7 ή της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του διατάγματος αυτού, τιμωρείται με τις ποινές των άρθρων 216 ή 217 του Ποινικού Κώδικα, κατά περίπτωση. 3. Πέραν των ποινικών κυρώσεων στις οποίες υπόκειται αυτός που εκδίδει βεβαίωση της παραγράφου 5 του άρθρου 7 του διατάγματος αυτού με ψευδές περιεχόμενο, αφαιρείται με απόφαση του οικείου Νομάρχη ή Έπαρχου, για διάστημα έξι (6) μηνών και η άδεια λειτουργίας της σχολής Σ.Ε.ΚΑ.Μ. ή Σ.Ε.Κ.Ο.Ο.Μ.Ε. ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο., κατά περίπτωση.»

Συγκεφαλαιωτικά, προς απάντηση των τεθέντων προς εμένα ερωτημάτων:

- Για τους εργαζομένους που έχουν προσληφθεί εξ αρχής και αποκλειστικά ως οδηγοί, αυτοί υποχρεούνται να κατέχουν το σχετικό Π.Ε.Ι , το οποίο λαμβάνουν με ίδια έξοδα, ως ουσιώδες κριτήριο για την άσκηση του επαγγέλματος του οδηγού. Ενώ, αντίθετα, για τους εργαζομένους στους οποίους μεταγενέστερα ανατίθεται από την Δ.Ε.Υ.Α. η παράλληλη άσκηση καθηκόντων οδηγού, τα έξοδα για την απόκτηση του Π.Ε.Ι βαρύνουν την Δ.Ε.Υ.Α .
- Δεν εξαιρούνται οι εργαζόμενοι της Δ.Ε.Υ.Α. από την υποχρέωση κτήσης σχετικού Π.Ε.Ι, ακόμη και αν χρησιμοποιούν Φ.Ι.Χ.

Αθήνα, 04/03/2019

**Ο γνωμοδοτών δικηγόρος,
Νομικός Σύμβουλος της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.
Πάνος Ζυγούρης**